

februarie 2017

Această fișă nu impune obligații Curții și nu este exhaustivă

Drepturi părintești

A se vedea, de asemenea, fișele tematice [„Drepturile copiilor”](#), [„Drepturile de reproducere”](#) și [„Răpiri internaționale de copii”](#).

Cauzele privind drepturile părintești ridică probleme esențiale din perspectiva **articolului 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenția europeană a drepturilor omului** care prevede:

„1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.

2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acesta este prevăzut de lege și constituie, într-o societate democratică, o măsură necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protecția sănătății, a moralei, a drepturilor și a libertăților altora.”

Pentru a stabili dacă amestecul autorităților în viața privată și de familie a reclamantilor era necesar într-o societate democratică și dacă a fost păstrat un echilibru just între diversele interese prezente în cauză, Curtea Europeană a Drepturilor Omului examinează dacă acest amestec era prevăzut de lege, dacă urmărea unul sau mai multe scopuri legitime și dacă era proporțional cu aceste scopuri.

Adopția

Fretté împotriva Franței

26 februarie 2002

Reclamantul a pretins că decizia de respingere a încuviințării adopției constituie o ingerință arbitrară în viața sa privată și de familie, deoarece s-a bazat exclusiv pe o prejudecată defavorabilă orientării sale sexuale. Acesta a reclamat, în plus, că nu a fost convocat la audiența ținută de Consiliul de Stat.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat **neîncălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării) **coroborat cu articolul 8** (dreptul la respectarea vieții private) din Convenția europeană a drepturilor omului. Conform Curții, autoritățile franceze au considerat în mod legitim și rezonabil că dreptul de adopție de care s-a prevalat reclamantul întâmpină o limitare în ceea ce privește interesul copiilor care este posibil să fi adoptați, în pofida aspirațiilor legitime ale reclamantului și fără ca opțiunile sale personale să fie puse în discuție. Pe de altă parte, Curtea a constatat **încălcarea articolului 6** (dreptul la un proces echitabil) din Convenție, reclamantul nebeneficiind de o examinare echitabilă a cauzei sale în cadrul unui proces contradictoriu.

Wagner și J.M.W.L. împotriva Luxemburgului

28 iunie 2007

Cauza privește o acțiune civilă pentru învestirea cu formulă executorie în Luxemburg a unei hotărâri de adopție pronunțată în Peru. Această cerere fusese respinsă de către instanțele din Luxembourg, deoarece Codul civil nu permite unei femei necăsătorite o adopție cu efecte depline.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, ca urmare a refuzului instanțelor din Luxembourg de a recunoaște legăturile de familie create prin adopția cu efecte depline din Peru și **încălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării) **coroborat cu articolul 8**, deoarece copilul (prin urmare, și mama acestuia) s-a găsit într-o postură ingrată în viața cotidiană din cauza statutului său de copil adoptat de o mamă necăsătorită, căreia nu i se recunosc, în Luxemburg, legăturile de familie create printr-o hotărâre străină.

E.B. împotriva Franței (cererea nr. 43546/02)

22 ianuarie 2008 (Marea Cameră)

Reclamanta a afirmat că, în toate fazele procedurii de solicitare a încuviințării unei adopții, a fost supusă unui tratament discriminatoriu pe baza orientării sale sexuale, care a adus atingere dreptului său la respectarea vieții private.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării) **coroborat cu articolul 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. În respingerea cererii de încuviințare a adopției, autoritățile administrative și, ulterior, instanțele sesizate cu acțiunea reclamantei s-au bazat în principal pe lipsa referentului paternal în locuința reclamantei, un motiv nelegitim. Influența homosexualității reclamantei asupra aprecierii cererii sale nu numai că a fost confirmată, dar a fost și un factor decisiv.

Moretti și Benedetti împotriva Italiei

27 aprilie 2010

Începând din mai 2014, un nou-născut a fost plasat provizoriu la reclamanti, un cuplu căsătorit, prin hotărâre judecătorească. Ulterior, reclamantii au solicitat adoptarea copilului, însă în 2005, o altă familie a fost aleasă pentru acest copil. Aceștia au reclamat în special aplicarea pretins eronată a legii și a normelor de procedură în tratarea cererii lor de adopție.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. Fără a efectua o apreciere în locul instanțelor naționale care, în cadrul măsurilor adoptate, și-au propus cu bună credință să protejeze bunăstarea copilului, Curtea a considerat totuși că nerespectarea obligațiilor constatată în derularea procedurii în cauză a avut un impact direct asupra dreptului la viața de familie a persoanelor în cauză, a cărui respectare efectivă nu a fost asigurată de autorități. Este regretabil faptul că cererea de adopție introdusă de reclamanti nu a fost examinată înainte de declararea copilului ca fiind adoptabil și că a fost respinsă fără motivare.

Schwizgebel împotriva Elveției

10 iunie 2010

Reclamanta invocă faptul că autoritățile elvețiene i-au refuzat o nouă adopție din cauza vârstei sale (patruzeci și șapte de ani și jumătate în momentul ultimei sale solicitări de luare în primire a unui copil). Aceasta a pretins în special că este victima unei discriminări în raport cu femeile care pot, în prezent, să aibă copii biologici la această vârstă.

Curtea a constatat **neîncălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării) **coroborat cu articolul 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, statuând că diferența de tratament la care a fost supusă reclamanta nu a fost discriminatorie. Aceasta a observat, de asemenea, că autoritățile elvețiene au luat deciziile în cadrul unor proceduri contradictorii, în cursul cărora solicitanta își prezentase argumentele, luate în considerare cum se cuvine de autoritățile respective. În plus, deciziile autorităților s-au bazat nu numai pe interesul superior al copilului care urma să fie adoptat, dar și pe cel al copilului deja adoptat. Pe de altă parte, criteriul diferenței de vârstă dintre adoptator (adoptatoare) și copil a fost aplicat de Tribunalul Federal Elvețian în mod flexibil și în funcție de circumstanțele situației. În sfârșit, argumentele, altele decât cele legate de vârstă, pe care se întemeiază deciziile litigioase, nu au fost excesive sau arbitrare.

Negreontis-Giannisīs împotriva Greciei

3 mai 2011

Cauza privește adoptarea cu efecte depline de către un călugăr a nepotului său, reclamantul, hotărârea fiind pronunțată în Statele Unite, dar nerecunoscută în Grecia.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, statuând că refuzul de a pune în aplicare în Grecia decizia de adoptare a reclamantului nu răspundea niciunei nevoi sociale imperioase și nu era o măsură proporțională cu scopul urmărit. În plus, Curtea a constatat **încălcarea articolelor 8 și 14** (interzicerea discriminării) **coroborate**, considerând că diferența de tratament la care a fost supus reclamantul în calitate de copil adoptat în raport cu un copil biologic era discriminatorie deoarece nu avea nicio justificare obiectivă și rezonabilă. Curtea a constatat **încălcarea articolului 6 alineatul (1)** (dreptul la un proces echitabil) din Convenție, în special ca urmare a textelor pe care și-a întemeiat Curtea de Casație din Grecia refuzul încuviințării adopției, precum și **încălcarea articolului 1** (protecția proprietății) **din Protocolul nr. 1** la Convenție, având în vedere că decizia instanțelor grecești l-a privat pe reclamant de calitatea sa de moștenitor.

Gas și Dubois împotriva Franței

15 martie 2012

Cauza privește două femei care trăiau într-o relație de concubinaj și respingerea cererii formulate de prima dintre ele de adoptare simplă a copilului celei de-a doua.

Curtea a constatat **neîncălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării) **coroborat cu articolul 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. În special, Curtea nu a constatat nicio diferență de tratament bazată pe orientarea sexuală a reclamantelor, deoarece și cuplurilor heterosexuale care au o relație de parteneriat civil li s-a refuzat acordarea adopțiilor simple.

Harroudj împotriva Franței

4 octombrie 2012

Cauza privește imposibilitatea unei resortisante franceze de a obține adopția unui copil algerian în temeiul unei măsuri judiciare din dreptul islamic numită „kafala”¹, care permite încredințarea legală a unui copil.

Curtea a constatat **neîncălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. Curtea a stabilit că s-a păstrat un echilibru just între interesul public și cel al reclamantei, având în vedere că autoritățile au urmărit, respectând pluralismul cultural, să încurajeze integrarea copiilor luați în grijă în temeiul kafala, fără să îi despartă imediat de legăturile cu legile din țara lor de origine.

X și alții împotriva Austriei (nr. 19010/07)

19 februarie 2013 (Marea Cameră)

Cauza privește două femei care locuiau împreună, având o relație homosexuală stabilă, care au reclamat refuzul instanțelor austriece de a acorda uneia dintre ele dreptul de a adopta fiul celeilalte, fără să rupă legăturile juridice dintre mamă și copil (adopție coparentală). Reclamantele s-au declarat victimele unei discriminări bazate pe orientarea lor sexuală. În opinia lor, nu exista niciun motiv rațional și obiectiv care să justifice aprobarea adopției coparentale în cazul cuplurilor heterosexuale – căsătorite sau nu –, dar care să interzică adopția în cazul cuplurilor homosexuale.

¹ . În dreptul islamic, este interzisă adopția care creează legături de familie comparabile sau similare celor care rezultă din filiația biologică. În schimb, acest drept dispune de instituția specifică de „kafala” sau „încredințare legală”. În statele musulmane, cu excepția Turciei, Indoneziei și Tunisiei, kafala înseamnă angajamentul benevol de a se ocupa de întreținerea, educația și protecția unui minor.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării) **coroborat cu articolul 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, având în vedere diferența de tratament la care au fost supuse reclamantele, comparând situația lor cu cea a unui cuplu heterosexual necăsătorit în cazul căruia unul dintre membri ar dori să adopte copilul celuilalt membru. În continuare, Curtea a constatat **neîncălcarea articolului 14 coroborat cu articolul 8**, comparând situația reclamantelor cu cea a unui cuplu heterosexual căsătorit în cazul căruia unul dintre membri ar dori să adopte copilul celuilalt membru.

Curtea a considerat, în special, că diferența de tratament dintre reclamante și un cuplu heterosexual necăsătorit în cazul căruia unul dintre membri ar dori să adopte copilul celuilalt membru era bazată pe orientarea sexuală a reclamantelor. Aceasta a afirmat că guvernul austriac nu a furnizat motive convingătoare care să stabilească că diferența de tratament litigioasă era necesară pentru ocrotirea familiei sau pentru protecția interesului copilului.

Totuși, Curtea a subliniat că Convenția nu obliga statele să extindă adopția coparentală la cuplurile necăsătorite. În plus, aceasta a subliniat că prezenta cauză este diferită de cauza *Gas și Dubois împotriva Franței* (a se vedea mai sus), în care a stabilit absența unei diferențe de tratament bazate pe orientare sexuală între cuplurile homosexuale necăsătorite și cuplurile homosexuale, pe motiv că în dreptul francez interzicerea adopției coparentale se aplică atât în primul, cât și în al doilea caz.

Ageyevy împotriva Rusiei

18 aprilie 2013

Cauza privește un cuplu căsătorit care reclamă retragerea dreptului de încredințare a celor doi copii adoptivi ai lor, precum și anularea adopției, ca urmare a unui incident în urma căruia fiul acestora s-a ars acasă și a trebuit să fie spitalizat.

Curtea a constatat **cinci încălcări ale articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, pe motivul: anulării dreptului reclamanților de a adopta copii; imposibilității acestora de a contesta decizia prin care autoritățile le-au refuzat contactul cu copiii lor în perioada 31 martie-3 iunie 2010; acțiunii responsabililor din spitalul în care a fost tratat fiul adoptiv al reclamanților; lipsei unei anchete desfășurate de autoritățile ruse privind divulgarea informațiilor confidențiale despre statutul de copil adoptat al fiului reclamanților; nerespectării de către instanțele rusești a dreptului la respectarea reputației celei de-a doua reclamante în acțiunea de defăimare introdusă de aceasta împotriva unei edituri. Pe de altă parte, Curtea a constatat **neîncălcarea articolului 8** din Convenție cu privire la luarea inițială a copiilor din grija reclamanților.

Chbihi Loudoudi și alții împotriva Belgiei

16 decembrie 2014

Prezenta cauză privește procedura de adopție în Belgia de către reclamanți a nepoatei lor marocane, care le-a fost încredințată în temeiul „kafala”². Reclamanții s-au plâns în special de faptul că, în defavoarea interesului superior al copilului, autoritățile belgiene au refuzat recunoașterea dreptului „kafala” și pronunțarea adopției nepoatei lor și au denunțat situația precară a șederii sale.

Curtea a constatat **neîncălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție privind refuzul pronunțării adopției și **neîncălcarea articolului 8** privind situația șederii copilului. Aceasta a considerat, în special, că refuzul adopției era întemeiat pe o lege care să asigure, conform Convenției de la Haga din 29 mai 1993 asupra protecției copilului și cooperării în materia adopțiilor internaționale, că adopțiile internaționale respectă interesul superior al copilului și viața sa privată și de familie și că autoritățile belgiene au putut considera în mod legitim că un astfel de refuz era în interesul superior al copilului, permițând menținerea unei filiații unice și identice în Maroc ca și în Belgia (legătură de filiație cu părinții biologici). În plus, întrucât Convenția nu garantează dreptul la un anumit tip de permis de ședere, Curtea a observat că singurul obstacol real cu care s-a confruntat fata a fost imposibilitatea de a participa la o excursie

². A se vedea nota de subsol 1 de mai sus.

școlară. Această dificultate, cauzată de lipsa unui permis de ședere în perioada mai 2010-februarie 2011, nu este suficientă pentru statua că Belgia avea obligația de a-i acorda un permis de ședere cu durată nelimitată în vederea protejării vieții sale private.

Gözüm împotriva Turciei

20 ianuarie 2015

Prezenta cauză privește refuzul cererii reclamantei, în calitate sa de mamă adoptivă necăsătorită, de a înlocui, pe documentele personale ale fiului său adoptiv, numele mamei sale biologice cu numele său. Reclamanta a afirmat în special că regimul dreptului civil, astfel cum i-a fost aplicat în perioada relevantă, a atras după sine încălcarea dreptului la respectarea vieții private și de familie.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, statuând că protecția prevăzută de dreptul civil în perioada relevantă a fost insuficientă în ceea ce privește obligațiile pozitive care îi reveneau Turciei în temeiul articolului 8. Aceasta a observat în special că, în materie de adopții monoparentale, dreptul civil turc nu prevedea la momentul faptelor niciun cadru normativ privind recunoașterea numelui părintelui adoptiv necăsătorit. Această lacună a cauzat o situație penibilă de incertitudine pentru reclamantă în ceea ce privește viața sa privată și de familie împreună cu fiul său.

A.H. și alții împotriva Rusiei (nr. 6033/13 și alte 22 de cereri)

17 ianuarie 2017³

Aceste cereri au fost introduse de către 45 de resortisanți americani, în nume propriu și în numele a 27 de copii ruși. Reclamanții americani doreau să adopte acești copii, o mare parte dintre aceștia având nevoie de îngrijiri medicale specializate. La finalul anului 2012, procedurile de adopție în care aceștia se angajaseră ajunseseră aproape la final. Însă acestea au fost brusc închise ca urmare a intrării în vigoare a unei legi rusești care interzicea resortisanților americani adopția copiilor ruși⁴. Reclamanții au susținut că, având în vedere că procedura de adopție se afla într-un stadiu avansat, se formase deja o legătură între viitorii părinți și copii, că interdicția în cauză încălcă dreptul lor la respectarea vieții de familie, că era discriminatorie și că presupunea pentru copii un tratament interzis în temeiul articolului 3 (prin faptul că, în opinia lor, această interdicție priva copiii de îngrijirile medicale specializate din Statele Unite).

Curtea a constatat **încălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării) **coroborat cu articolul 8** (dreptul la respectarea vieții private) din Convenție, statuând că interdicția adopției a atras de la sine o discriminare ilicită față de reclamanții americani⁵, în special pentru că aceasta i-a împiedicat, numai în temeiul cetățeniei lor, de a adopta copii ruși și pentru că, fiind retroactivă, sistematică și aplicată indiferent de stadiul procedurii și de circumstanțele fiecărui caz, era disproporțională în raport cu obiectivele prezentate de guvernul rus. În schimb, Curtea a declarat ca fiind **inadmisibilă**, pentru lipsă evidentă de temei, plângerea reclamanților conform căreia interdicția ar fi constituit un tratament contrar **articolului 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, întrucât, în opinia acesteia, copiii primiseră îngrijiri medicale corespunzătoare în Rusia.

³. Această hotărâre va deveni definitivă în condițiile prevăzute la articolul 44 alineatul (2) (hotărâri definitive) din [Convenția europeană a drepturilor omului](#).

⁴. Legea federală nr. 272-FZ, numită „Legea anti-Magnitski” sau „Legea Dima Yakovlev”.

⁵. Totuși, o cerere a fost radiată de pe rolul Curții, reclamanții retrăgându-și plângerile. De asemenea, Curtea a declarat ca fiind inadmisibilă o parte a uneia dintre cereri, în măsura în care aceasta fusese introdusă în contul fiicei adoptive a celor doi reclamanți americani. Curtea a considerat că, aceasta nefiind parte la procedura de adopție, nu se putea pretinde victima încălcărilor Convenției cu referire la această procedură.

Autoritatea părintească, dreptul privind încredințarea și dreptul la vizită

Hoffmann împotriva Austriei

23 iunie 1993

Prezenta cauză privește retragerea drepturilor părintești ale reclamantei, după divorțul acesteia de tatăl celor doi copii ai lor, din cauza apartenenței acesteia la cultul religios Martorii lui Iehova.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) **coroborat cu articolul 14** (interzicerea discriminării) din Convenție, considerând că retragerea autorității părintești s-a bazat pe o distincție motivată în esență de considerente religioase.

Salgueiro Da Silva Mouta împotriva Portugaliei

21 decembrie 1999

Reclamantului – un homosexual care trăiește cu un alt bărbat – i-a fost interzis de către fosta soție dreptul de a-și vizita fiica, în ciuda acordului încheiat în urma divorțului. Acesta s-a plâns că a fost victima atât a unei ingerințe nejustificate în dreptul său la respectarea vieții private și de familie, garantat de articolul 8 din Convenție, cât și a unei discriminări contrare articolului 14 din Convenție. Reclamantul a invocat, de asemenea, în temeiul articolului 8, faptul că a fost constrâns de Curtea de Apel să își ascundă homosexualitatea în timpul întâlnirilor cu fiica sa.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării) **coroborat cu articolul 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. Decizia instanțelor portugheze s-a întemeiat în special pe faptul că reclamantul era homosexual și că „copilul [trebuia] să trăiască în sânul unei familii tradiționale portugheze”. Curtea a considerat că acest caracter distinctiv, determinat de considerente bazate pe orientarea sexuală, nu putea fi tolerat conform Convenției.

Palau-Martinez împotriva Franței

16 decembrie 2003

Reclamanta, adepta cultului religios Martorii lui Iehova, a susținut în special că stabilirea reședinței celor doi copii ai săi la tatăl lor aducea atingere vieții sale private și de familie și era discriminatorie.

În lipsa unui raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat, Curtea a constatat **încălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării) **coroborat cu articolul 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. Curtea a subliniat în special că, în momentul în care Curtea de Apel a stabilit reședința copiilor la tatăl lor, aceștia trăiau cu mama lor de trei ani și jumătate. Pe de altă parte, examinând condițiile în care reclamanta și fostul ei soț își creșteau copiii, Curtea de Apel a aplicat părinților o diferență de tratament bazată pe religia reclamantei, criticând sever principiile de educație impuse de această religie. Procedând astfel, instanța de apel s-a pronunțat, conform Curții, în funcție de considerente generale, fără a stabili o legătură între condițiile de viață ale copiilor la mama lor și interesul real al acestora. Deși era relevantă, această motivație nu a fost suficientă.

Zaunegger împotriva Germaniei

3 decembrie 2009

Tatăl al unei fete născute în afara căsătoriei, reclamantul s-a plâns că, spre deosebire de cazul taților și al mamelor divorțate, dreptul german nu îi permite să obțină încredințarea comună a fiicei fără consimțământul mamei.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării) **coroborat cu articolul 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, considerând că nu există niciun raport rezonabil de proporționalitate între norma de principiu care interzice judecătorilor să revină asupra atribuirii inițiale a încredințării exclusive mamei și scopul urmărit de această normă, și anume protejarea interesului superior al copilului născut în afara căsătoriei. Curtea a observat în special că pot exista motive întemeiate

care se pot opune posibilității ca tatăl copilului născut în afara căsătoriei să participe la exercitarea autorității părintești, de exemplu dacă lipsa de comunicare între părinți riscă să afecteze bunăstarea copilului. Aceste considerente nu aveau totuși nicio relevanță în speță, reclamantul ocupându-se în continuare în mod regulat de fiica sa.

P.V. împotriva Spaniei (nr. 35159/09)

30 noiembrie 2010

Prezenta cauză privește o transsexuală care și-a schimbat sexul din bărbat în femeie și care, înainte de schimbarea sexului, a avut un fiu cu soția sa în 1998. Aceștia s-au despărțit în 2002, iar reclamanta s-a plâns de restricțiile hotărâte de instanță în ceea ce privește dreptul de vizitare a fiului său, pe motiv că instabilitatea sa emoțională, ca urmare a schimbării de sex a acesteia, era susceptibilă să îl tulbure pe fiul său, în vârstă atunci de șase ani.

Curtea a constatat **neîncălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie), **coroborat cu articolul 14** (interzicerea discriminării) din Convenție. Aceasta a considerat că restricționarea programului de vizitare nu rezulta dintr-o discriminare bazată pe transsexualitatea reclamantei. Astfel, având în vedere instabilitatea emoțională conjuncturală identificată a reclamantei, instanțele spaniole au favorizat interesul copilului prin adoptarea unui regim de vizite mai restrictiv, care să îi permită să se obișnuiască progresiv cu schimbarea sexului părintelui său.

Anayo împotriva Germaniei

21 decembrie 2010

Prezenta cauză privește refuzul instanțelor germane de a-i permite reclamantului să își vadă copiii biologici, gemeni, cu care nu locuise niciodată.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. Curtea a considerat în special că autoritățile nu au examinat problema de a stabili dacă o relație între gemeni și reclamant ar fi fost în interesul copiilor.

Schneider împotriva Germaniei

15 septembrie 2011

Prezenta cauză privește refuzul instanțelor germane de a-i permite reclamantului să aibă o relație cu un băiat al cărui tată biologic pretinde că este. Tatăl legitim al copilului era căsătorit cu mama acestuia.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. Aceasta a considerat că faptul că nu exista nicio „viață de familie” – nu s-a stabilit că reclamantul era într-adevăr tatăl biologic al copilului și nu a existat niciodată o relație strânsă între ei –, nu putea fi folosit împotriva reclamantului. În fapt, problema stabilirii dacă exista un drept de vizitare și de informare în ceea ce privește copilul, chiar și în lipsa unei vieți de familie, privea o parte importantă a identității sale și, prin urmare, a „vieții private” a acestuia.

Diamante si Pelliccioni împotriva Republicii San Marino

27 septembrie 2011

Prezenta cauză privește procedura de atribuire, în fața instanțelor din San Marino, a autorității părintești și a dreptului de încredințare în privința unui copil a cărui mamă era italiană și al cărui tată era sanmarinez. Reclamantele, mama și copilul, s-au plâns în special de o decizie prin care copilul trebuia să se întoarcă să trăiască cu tatăl său în San Marino unde urma să fie școlarizat, mama primind dreptul de vizitare sub supraveghere timp de câteva ore.

Curtea a constatat **neîncălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. În general, instanțele interne au desfășurat procedura cu diligența corespunzătoare, măsura incriminată urmărea scopul legitim de a proteja drepturile și libertățile copilului și ale părinților acestuia, au fost luate în considerare interesul superior al copilului și situația specială a familiei și s-a avut în vedere schimbarea regimului, dacă ar fi fost necesar.

Lyubenova împotriva Bulgariei

18 octombrie 2011

Prezenta cauză privește dreptul de încredințare al unei mame care lăsa provizoriu copilul în grija socrilor acesteia. Reclamanta s-a plâns în special de refuzul instanțelor interne de a ordona socrilor să îi înapoieze copilul și a susținut că autoritățile nu au luat măsurile necesare pentru a facilita reluarea legăturii cu fiul său minor.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, considerând că autoritățile bulgare nu au respectat obligația lor pozitivă de a lua măsurile necesare în vederea protejării vieții de familie existente între reclamantă și fiul său.

Cengiz Kiliç împotriva Turciei

6 decembrie 2011

Prezenta cauză privește imposibilitatea unui tată de a-și exercita dreptul de vizitare a fiului său, pe toată perioada divorțului. Reclamantul s-a plâns în special de neîndeplinirea obligațiilor autorităților interne care nu au luat măsurile necesare pentru a-i permite să mențină relațiile cu fiul său, nici nu au eliminat obstacolele din calea exercitării dreptului său de vizitare, în ciuda hotărârilor judecătorești care îi recunoșteau acest drept. În plus, acesta a reclamat durata excesivă a celor două proceduri de divorț și lipsa recursului efectiv în dreptul național care i-ar fi permis să își susțină cauza într-un termen rezonabil.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, considerând că statul turc nu și-a îndeplinit obligațiile care decurg din dispozițiile articolului 8 prin faptul că nu a luat toate măsurile practice care puteau fi așteptate în mod rezonabil de la acesta în astfel de circumstanțe. Curtea a subliniat în special lipsa unei căi de mediere în materie civilă în sistemul judiciar național, a cărei existență ar fi fost de dorit în vederea cooperării tuturor persoanelor în cauză. În această privință, Curtea a făcut trimitere la [Recomandarea nr. R \(98\) 1](#) a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei cu privire la medierea în materie de dreptul familiei⁶, în temeiul căreia recurgerea la medierea familială poate „să îmbunătățească comunicarea între membrii familiei, să reducă proporțiile conflictului dintre părțile aflate în litigiu, să conducă la o soluționare pe cale amiabilă, să asigure continuitatea legăturilor dintre părinți și copii, să contribuie la reducerea costurilor economice și sociale produse de separare sau divorț, atât pentru părți, cât și pentru state”. De asemenea, Curtea a constatat **încălcarea articolului 6 alineatul (1)** (dreptul la un proces echitabil într-un termen rezonabil), considerând că, având în vedere importanța litigiului ca urmare a divorțului părinților și consecințele sale asupra relației reclamantului cu fiul, durata celor două proceduri nu putea fi considerată rezonabilă. În sfârșit, constatând că ordinea juridică turcă nu oferea justițiabililor posibilitatea de a reclama durata excesivă a procedurilor, Curtea a constatat **încălcarea articolului 13** (dreptul la un remediu efectiv), **coroborat cu articolul 6 alineatul (1)** din Convenție.

Kopf si Liberda împotriva Austriei

17 ianuarie 2012

Din decembrie 1997 până în octombrie 2001, reclamantii, un cuplu căsătorit, au fost familia substitutivă pentru un băiețel născut în 1995. După ce mama biologică a copilului a redobândit încredințarea, acestora li s-a refuzat dreptul de vizitare sau de a avea contact cu copilul. Ei au reproșat în special instanțelor austriece că au stabilit – la finalizarea unei proceduri care a durat trei ani și jumătate – că acordarea dreptului de vizitare nu ar fi fost în interesul superior al copilului.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. Aceasta a considerat că, deși instanțele austriece, la momentul pronunțării deciziei lor, au păstrat un echilibru just între interesele concurente ale

⁶ [Recomandarea nr. R \(98\) 1](#) a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei către statele membre cu privire la medierea în materie de dreptul familiei, adoptată de Comitetul de Miniștri la 21 ianuarie 1998, la a 616-a reuniune a delegaților miniștrilor.

copilului și cele ale fostei sale familii substitutive, totuși acestea nu au examinat suficient de rapid cererea reclamanților de acordare a unui drept de vizitare.

Santos Nunes împotriva Portugaliei

22 mai 2012

Reclamantul s-a plâns de lipsa de acțiune și de diligență din partea autorităților portugheze, precum și de durata excesivă a procedurii în vederea executării unei hotărâri de încredințare a copilului său, care fusese lăsat de mama sa în grija unui cuplu de prieteni. Aceștia din urmă refuzau să înapoieze copilul reclamantului.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. Aceasta a considerat în special că situația nouă cu care s-au confruntat autoritățile în această cauză, care depășea un conflict între părinți biologici sau cu statul, nu le scutea să depună toate eforturile necesare pentru executarea hotărârii de încredințare a copilului reclamantului.

Vojnity împotriva Ungariei

12 februarie 2013

Prezenta cauză privește eliminarea totală a dreptului de vizitare acordat unui tată deoarece convingerile sale religioase ar prejudicia educația fiului său. Reclamantul s-a plâns în special de faptul că eliminarea dreptului său de vizitare a fost motivată de convingerile sale religioase și că a fost tratat diferit față de alte persoane care solicită un drept de vizitare după divorț sau separare.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării) **coroborat cu articolul 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. Aceasta a considerat că instanțele maghiare nu au demonstrat că eliminarea oricărei legături cu tatăl său ar fi fost în interesul superior al copilului, tatăl fiind astfel discriminat în exercitarea dreptului său la respectarea vieții de familie. Într-adevăr, nicio circumstanță excepțională nu justifică luarea unei măsuri atât de radicale ca eliminarea oricărei forme de contact sau de legătură familială între reclamant și fiul său.

Kuppinger (nr. 2) împotriva Germaniei

15 ianuarie 2015

Reclamantul, tată al unui copil născut în afara căsătoriei, s-a plâns în special de durata excesivă și de lipsa caracterului efectiv al procedurii angajate pentru executarea hotărârilor judiciare prin care i se acorda un drept de vizitare a copilului său.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, în ceea ce privește executarea unei hotărâri provizorii din mai 2010, acordând reclamantului dreptului de vizitare a fiului său. Curtea a considerat că autoritățile germane nu au luat măsuri efective pentru executarea hotărârii în cauză. Pe de altă parte, Curtea a constatat **neîncălcarea articolului 8** în ceea ce privește atât executarea hotărârii din septembrie 2010 privind supravegherea exercitării dreptului de vizitare, cât și procedura privind controlul modalităților de exercitare a dreptului de vizitare. În sfârșit, Curtea a constatat **încălcarea articolului 13** (dreptul la un remediu efectiv) **coroborat cu articolul 8** din Convenție, considerând în special că, pentru a reclama durata procedurii, reclamantul nu a beneficiat în dreptul german de niciun remediu efectiv susceptibil nu numai de a-i oferi o despăgubire pecuniară, dar și de a accelera procedura privind dreptul de vizitare în fața instanțelor în materie de dreptul familiei.

Nazarenko împotriva Rusiei

16 iulie 2015

După ce s-a constatat că reclamantul nu era tatăl biologic al fiicei sale, aceasta a pierdut calitatea juridică de tată al copilului și a fost exclus din viața copilului. Partea interesată s-a plâns în special de faptul că nu mai este considerat tatăl copilului și că, în consecință, este privat de orice contact cu fiica sa, precum și de capacitatea de a apăra în justiție interesele copilului.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. Aceasta a considerat că autoritățile ruse nu au oferit nicio posibilitate de a menține legăturile de familie dintre reclamant și copil, care dezvoltaseră o legătură afectivă strânsă de-a lungul anilor și care credeau că sunt tată și fiică. Prin urmare, excluzând complet și automat reclamantul din viața copilului după ce s-a constatat că nu era tatăl din punct de vedere juridic, fără a ține cont de interesul superior al acestui copil (ca urmare a inflexibilității dreptului intern care prevede ca numai membrii familiilor unite prin legături de sânge pot păstra legătura), tribunalele ruse nu au respectat viața de familie a reclamantului. Curtea a considerat în special că autoritățile naționale trebuiau să examineze de la caz la caz dacă este în interesul superior al unui copil ca acesta să rămână în contact cu o anumită persoană, indiferent dacă are sau nu o legătură biologică cu această persoană.

Bondavalli împotriva Italiei

17 noiembrie 2015

Prezenta cauză privește imposibilitatea reclamantului de a-și exercita pe deplin dreptul de vizitare a fiului său din cauza rapoartelor negative ale serviciilor sociale din orașul Scandiano, cu care mama copilului avea legături profesionale. Reclamantul s-a plâns în special de o prea mare autonomie a serviciilor sociale în ceea ce privește punerea în aplicare a deciziilor tribunalului pentru copii din Bologna. El a reproșat, de asemenea, acestei instanțe că nu a exercitat un control regulat cu privire la activitatea serviciilor sociale.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, considerând că autoritățile italiene nu au depus eforturi adecvate și suficiente pentru a respecta dreptul de vizitare al tatălui copilului și că acestea au încălcat dreptul la respectarea vieții sale de familie. Curtea a remarcat că, în ciuda mai multor recursuri introduse de reclamant și a mai multor expertize conform cărora el nu suferea de nicio tulburare psihică, instanțele naționale au continuat să încredințeze supravegherea dreptului de vizitare serviciilor sociale din Scandiano. În plus, instanțele naționale nu au luat nicio măsură corespunzătoare care să permită protejarea drepturilor reclamantului și luarea în considerare a intereselor sale. Având în vedere consecințele iremediabile ale trecerii timpului asupra relațiilor dintre copil și tatăl său, Curtea a considerat în speță că autorităților interne le revine sarcina de a reexamina, în timp util, dreptul de vizitare al reclamantului, luând în considerare interesul superior al copilului.

Kocherov si Sergeeva împotriva Rusiei

29 martie 2016

Prezenta cauză privește plângerea reclamantilor – tată și fiică –, referitoare la limitarea autorității părintești a primului reclamant din cauza dizabilităților acestuia.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, considerând că motivele pe care s-a bazat decizia instanțelor ruse de a restrânge autoritatea părintească a primului reclamant față de a doua reclamantă au fost insuficiente pentru a justifica ingerința în exercitarea vieții lor de familie care, începând din acel moment, a fost disproporționată cu scopul legitim urmărit.

Kacper Nowakowski împotriva Poloniei

10 ianuarie 2017⁷

Prezenta cauză privește dreptul de vizitare al unui tată surdo-mut pentru a-și putea vedea fiul, care are și el, de asemenea, probleme auditive. Reclamantul s-a plâns în special de respingerea cererii sale de extindere a dreptului de vizitare.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private cu siguranță și de familie) din Convenție, considerând că, deși problemele relaționale între părinți cu siguranță nu au ușurat sarcina instanțelor poloneze în luarea deciziei privind dreptul de vizitare, acestea ar fi putut totuși să ia măsuri pentru a concilia interesele divergente ale părților, ținând cont de supremația interesului copilului. Într-adevăr, instanțele nu au analizat cum se cuvine posibilitățile care existau conform legislației naționale pentru a facilita extinderea contactelor între reclamant și fiul său. În plus, acestea nu au prevăzut măsuri mai adaptate la dizabilitatea reclamantului, de exemplu aceea de a solicita avizul unor specialiști care cunosc problemele persoanelor cu dizabilități auditive. Într-adevăr, instanțele poloneze s-au bazat mai degrabă pe expertizele axate pe dificultățile de comunicare dintre tată și fiu decât pe mijloacele care le-ar permite să depășească aceste dificultăți.

A se vedea, de asemenea, printre alte hotărâri recente:

Mamchur împotriva Ucrainei

16 iulie 2015

N.P. împotriva Republicii Moldova (nr. 58455/13)

6 octombrie 2015

Stasik împotriva Poloniei

6 octombrie 2015

Cincimino împotriva Italiei

28 aprilie 2016

Strumia împotriva Italiei

23 iunie 2016

Malec împotriva Poloniei

28 iunie 2016

Krapivin împotriva Rusiei

12 iulie 2016

Moog împotriva Germaniei

6 octombrie 2016⁸

D'Alconzo împotriva Italiei

23 februarie 2017⁹

Cerere pendinte

Francine Bonnaud și Patricia Lecoq împotriva Franței (nr. 6190/11)

Cerere comunicată guvernului francez la 30 mai 2011

Cele două reclamante formează un cuplu și au fiecare un copil, după ce au apelat la tehnici de procreare asistată medical. Ele s-au plâns de respingerea unei cereri de delegare încrucișată a autorității părintești.

În mai 2011, Curtea a comunicat cererea guvernului francez spre informare. În mai 2013, aceasta a invitat guvernul să își prezinte observațiile, în lumina hotărârilor *Gas și Dubois împotriva Franței* (a se vedea mai sus, „Adopția”) și *X și alții împotriva Austriei*

⁷. Această hotărâre va deveni definitivă în condițiile prevăzute la articolul 44 alineatul (2) din [Convenție](#).

⁸. Această hotărâre va deveni definitivă în condițiile prevăzute la articolul 44 alineatul (2) din [Convenție](#).

⁹. Această hotărâre va deveni definitivă în condițiile prevăzute la articolul 44 alineatul (2) din [Convenție](#).

(a se vedea mai sus, „Adopția”), precum și a adopției în Franța a Legii din 17 mai 2013 care permite căsătoria persoanelor de același sex.

Dispariția nou-născuților din spitale

Zorica Jovanović împotriva Serbiei

26 martie 2013

Această cauză privește decesul declarat în 1983 într-un spital public al nou-născutului reclamantei, care se afla, în opinia ei, în stare bună de sănătate. Reclamanta, care nu a avut niciodată posibilitatea de a vedea corpul copilului său, bănuia că acesta era încă în viață și a fost dat spre adopție în mod ilegal.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. Aceasta a constatat că, în ciuda îmbunătățirilor aduse la procedura din spitale în cazul decesului nou-născuților și a instituirii de către parlament a unor rapoarte în cadrul unor anchete privind cazurile de dispariție a bebelușilor, în definitiv nu s-a luat nicio măsură pentru despăgubirea părinților care, asemenea reclamantei, au trecut printr-o astfel de încercare în trecut. Prin urmare, Curtea a afirmat că reclamanta a fost victima unei încălcări continue a dreptului său la respectarea vieții sale de familie întrucât Serbia a privat-o în continuu de informații credibile cu privire la soarta fiului său.

Astfel, având în vedere numărul mare de alți reclamânți potențiali, Curtea a stabilit, de asemenea, conform **articolului 46** (forța obligatorie și executarea hotărârilor) din Convenție, că Serbia trebuia să ia măsuri pentru a furniza răspunsuri credibile privind soarta fiecărui copil dispărut și să ofere părinților o despăgubire adecvată.

Filiația

Marckx împotriva Belgiei

13 iunie 1979

O mamă necăsătorită belgiană s-a plâns că fiica sa și ea însăși nu aveau același drepturi ca cele recunoscute mamei căsătorite și copiilor acestora. În special: pentru stabilirea filiației, aceasta trebuie să își recunoască propriul copil sau să intenteze o acțiune în justiție (în timp ce mamele căsătorite nu aveau nevoie, pentru acest lucru, decât de actul de naștere); această recunoaștere îi limita posibilitatea de a lăsa moștenire copilului bunurile sale și nu crea o legătură juridică între copil și familia mamei, în special bunica și mătușa sa; astfel, ar fi putut să îi garanteze fiicei sale aceleași drepturi precum cele de care beneficiază copiii legitimi numai dacă s-ar fi căsătorit și, ulterior, și-ar fi adoptat propria fiică (sau ar fi solicitat legitimarea acesteia).

Curtea a constatat, în cazul celor două reclamante, **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție privit în mod izolat, precum și **încălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării) din Convenție **coroborat cu articolul 8**, în ceea ce privește stabilirea filiației față de mamă a celei de-a doua reclamante, absența unei legături juridice între copil și familia mamei sale, drepturile sale asupra succesiunii și restrângerea libertății mamei de a dispune liber de bunurile sale.

Rasmussen împotriva Danemarcei

28 noiembrie 1984

Prezenta cauză privește imposibilitatea reclamantului de a introduce o acțiune în tăgăduirea paternității după divorțul de soția sa, din cauza unei legi din 1960 care limita în timp dreptul tatălui de a tăgădui paternitatea unui copil născut pe durata căsătoriei, dar care îi permitea mamei să conteste paternitatea în orice moment.

Curtea a constatat **neîncălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării), **coroborat cu articolul 6** (dreptul la un proces echitabil) **și cu articolul 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, considerând că diferența de tratament stabilită între soț și soție pornea de la ideea că termenele pentru introducerea unei acțiuni în tăgăduirea filiației erau mai puțin necesare pentru mamă decât pentru tată, deoarece interesele mamei coincideau, de regulă, cu cele ale copilului, acesta fiind încredințat mamei în majoritatea cazurilor de divorț sau separare. Aceasta a considerat că în 1982 parlamentul danez a modificat normele în vigoare deoarece a considerat că motivele care stăteau la baza Legii din 1960 nu mai erau conforme cu evoluția societății; din acest lucru nu se poate deduce însă că modul în care analizase situația în urmă cu 22 de ani era lipsit de argumente.

Kroon si altii împotriva Țărilor de Jos

27 octombrie 1994

Prezenta cauză privește refuzul autorităților de a recunoaște paternitatea partenerului reclamantei. Aceasta din urmă obținuse divorțul de soțul său (cu care nu mai ținuse legătura timp de mai mulți ani) abia după un an de la nașterea copilului său care a fost, prin urmare, înscris în registrul de nașteri drept fiul soțului său.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, subliniind că noțiunea de „viață de familie” nu se limitează doar la relațiile bazate pe căsătorie și poate include și alte „legături de familie”. În cazul în care a fost stabilită o legătură de familie cu un copil, statul trebuie să acționeze astfel încât să permită dezvoltarea acestei legături și să acorde o protecție juridică ce poate face posibilă, încă de la naștere sau cât de repede posibil, integrarea copilului în familia sa.

X, Y si Z împotriva Regatului Unit (nr. 21830/93)

22 aprilie 1997

Primul reclamant, X, un transsexual care și-a schimbat sexul de la feminin la masculin, trăia într-o relație stabilă cu a doua reclamantă, Y, o femeie. A treia reclamantă, Z, a fost născută de ce-a de-a doua reclamantă după inseminarea artificială cu spermă donată. Reclamantii s-au plâns că rolul lui X de tată al lui Z nu era recunoscut și că situația lor constituia o discriminare.

Având în vedere că cei trei reclamanti erau uniți prin legături de familie *de facto*, Curtea a stabilit că articolul 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție își găsea aplicabilitatea în prezenta cauză. Aceasta a constatat în speță **neîncălcarea articolului 8** din Convenție: având în vedere că transsexualitatea ridică probleme complexe de natură științifică, juridică, morală și socială, care nu făceau obiectul unei soluții universale acceptate în statele contractante, Curtea a considerat că din dispozițiile articolului 8 nu poate reieși obligația statului pârât de a recunoaște oficial ca tată al copilului o persoană care nu este tatăl biologic; în aceste condiții, faptul că dreptul britanic nu a permis o recunoaștere juridică specială a relației dintre X și Z nu constituia o atingere adusă respectării vieții de familie în sensul acestei dispoziții.

Mikulić împotriva Croatiei

7 februarie 2002

Prezenta cauză privește un copil născut în afara căsătoriei, care, împreună cu mama sa, a formulat o acțiune în stabilirea paternității. Reclamanta s-a plâns că dreptul croat nu obligă pârâtii din acțiunile în stabilirea paternității să respecte hotărârile judecătorești care dispun efectuarea de teste ADN și că instanțele interne nu s-au pronunțat cu privire la cauza sa, generând o situație de incertitudine privind identitatea sa. Aceasta a reclamat, de asemenea, durata procedurii și absența unui remediu efectiv în vederea accelerării procedurii.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. Aceasta a observat că, pentru a se pronunța asupra unei acțiuni în stabilirea paternității, instanțele erau obligate să țină cont de principiul fundamental al intereselor copilului. În speță, Curtea a considerat că procedura aplicabilă nu păstrase un echilibru just între dreptul reclamantei de a pune capăt, fără întârzieri nejustificate, stării

de incertitudine privind identitatea sa și cel al tatălui său care nu s-ar fi supus unor teste ADN. În consecință, ineficiența instanțelor a generat o stare prelungită de incertitudine în ceea ce privește identitatea reclamantei. În plus, Curtea a constatat **încălcarea articolului 6 alineatul (1)** (dreptul la un proces echitabil într-un termen rezonabil) și **încălcarea articolului 13** (dreptul la un remediu efectiv) din Convenție.

Mizzi împotriva Maltei

12 ianuarie 2006

În 1966, soția reclamantului a rămas însărcinată. În anul următor, cuplul s-a despărțit. În temeiul dreptului maltez, reclamantul a fost considerat în mod automat tatăl copilului care se născuse între timp și a fost înregistrat ca fiind tatăl natural al acestuia. În urma unui test ADN care, în opinia părții interesate, a stabilit că nu era tatăl copilului, acesta a introdus o acțiune în constatarea paternității, însă în zadar. Reclamantul s-a plâns că a fost privat de accesul la o instanță, afirmând în special că prezumția irefragabilă de paternitate aplicată în cauza sa reprezenta o ingerință disproporționată în exercitarea dreptului său la respectarea vieții private și de familie. De asemenea, el s-a plâns și de faptul că a suferit o discriminare, având în vedere că celelalte părți care aveau un interes în a stabili paternitatea în această cauză nu au fost supuse aceluiași condiții și termene stricte.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 6 alineatul (1)** (dreptul la un proces echitabil) din Convenție, considerând că imposibilitatea practică a reclamantului de a-și contesta paternitatea începând de la nașterea copilului până în prezent a adus atingere substanței dreptului său la o instanță. În plus, aceasta a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, considerând că nu s-a păstrat un echilibru just între interesul general de protejare a securității juridice a legăturilor de familie și dreptul reclamantului de a obține o reexaminare a prezumției legale de paternitate în lumina unor probe biologice. În sfârșit, Curtea a constatat **încălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării), **coroborat cu articolele 6 și 8** din Convenție: având în vedere că, pentru a introduce o acțiune în contestarea paternității, reclamantul a fost supus unor termene care nu se aplicau celorlalte „părți interesate”, Curtea a considerat că aplicarea rigidă a termenului și refuzul Curții Constituționale malteze de a autoriza o excepție de la această regulă au privat reclamantul de exercitarea drepturilor sale garantate de articolele 6 și 8 din Convenție, în timp ce celelalte părți interesate au beneficiat și beneficiau încă de aceste drepturi.

Chavdarov împotriva Bulgariei

21 noiembrie 2010

Prezenta cauză privește imposibilitatea unui bărbat de a i se recunoaște paternitatea față de trei copii născuți din relația cu o femeie căsătorită în cursul unei perioade în care aceștia au trăit împreună.

Curtea a constatat **neîncălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, considerând că echilibrul just dintre interesele societății și cele ale celor două persoane în cauză nu a fost încălcat în speță. Aceasta a observat în special că autoritățile nu erau responsabile pentru pasivitatea reclamantului, care nu a profitat de posibilitățile oferite de dreptul intern pentru a stabili o legătură de paternitate față de copiii lui sau pentru a remedia inconvenientele de ordin practic cauzate de absența unei astfel de legături. Respectarea intereselor legitime ale copiilor fusese asigurată, de asemenea, de legislația internă.

Krušković împotriva Croatiei

21 iunie 2011

Reclamantul s-a plâns că i-a fost refuzat dreptul de a fi înregistrat ca tată al copilului său biologic, născut în afara căsătoriei. Având în vedere că suferea de tulburări de personalitate din cauza abuzului prelungit de stupefiante, acesta fusese lipsit de capacitatea sa de exercițiu în urma recomandării unui psihiatru.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, considerând că, nedând curs revendicării paternității biologice a reclamantului, statul croat a încălcat obligația pozitivă care îi revenea de a-i garanta dreptul la respectarea vieții sale private și de familie. Aceasta a observat că, pe durata celor doi ani și jumătate care s-au scurs de la înscrierea sa în registru și introducerea în fața instanței naționale a acțiunii civile pentru recunoașterea paternității, reclamantul se confruntase cu un vid juridic. Aparent fără motiv, nu a fost dat curs cererii sale. Curtea nu poate accepta această situație ca fiind în interesul superior fie al tatălui, pentru care era vitală restabilirea adevărului biologic privind un aspect important al vieții sale private, sau al copilului, pentru care era la fel de important să fie informat cu privire la identitatea sa personală.

Ahrens împotriva Germaniei și Kautzor împotriva Germaniei

22 martie 2012

Cauzele privesc refuzul instanțelor germane de a permite ca doi bărbați să conteste paternitatea altui bărbat, în primul caz față de fiica biologică a primului reclamant și, în al doilea caz, față de pretinsa fiică biologică a celui de-al doilea reclamant.

În cele două cauze, Curtea a constatat **neîncălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. Curtea a considerat că deciziile instanțelor germane de a respinge cererile reclamantilor de a-și stabili legal paternitatea au adus atingere dreptului lor la respectarea vieții private. Totuși, aceasta a considerat că deciziile respective nu constituiau o atingere adusă vieții lor de familie în sensul articolului 8, având în vedere că între reclamanți și copiii în cauză nu au existat niciodată relații personale apropiate. Curtea a constatat, de asemenea, **neîncălcarea articolului 8, coroborat cu articolul 14** (interzicerea discriminării) din Convenție, considerând că decizia de a acorda prioritate relației de familie existente între copil și părinții săi legali în raport cu relația dintre copil și tatăl biologic intră, în ceea ce privește statutul juridic, sub incidența marjei de apreciere a statului.

Ostace împotriva României

25 februarie 2014

Această cauză privește imposibilitatea reclamantului de a revizui hotărârea care stabilise paternitatea sa față de un copil, deși o expertiză medico-legală ulterioară stabilea contrariul. Cererea a fost respinsă pe motivul că documentul în cauză nu exista la momentul procedurii inițiale.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. Curtea a observat în special că reclamantul nu a avut nicio posibilitate de a contesta declarația judiciară a paternității sale în temeiul dreptului intern aplicabil. Deși Curtea era dispusă să admită că această imposibilitate de contestare putea să se explice prin interesul legitim de a garanta siguranța publică și stabilitatea legăturilor de familie și de a proteja interesele copilului, aceasta a considerat totuși că, declarând inadmisibilă cererea de redeschidere a procedurii în stabilirea paternității, în timp ce toate părțile interesate păreau să accepte stabilirea adevărului privind filiația copilului, autoritățile române nu au păstrat un echilibru just între diversele interese prezente în cauză.

Mennesson si alții împotriva Franței și Labassee împotriva Franței

26 iunie 2014

Cauzele privesc refuzul autorităților franceze de a recunoaște o filiație stabilită legal în Statele Unite între copiii născuți în cadrul unei maternități de substituție și cuplul care a recurs la această metodă. În cele două cauze, reclamantii s-au plâns în special cu privire la faptul că, în detrimentul interesului superior al copilului, ei nu aveau posibilitatea de a obține în Franța recunoașterea unei filiații legal stabilite în străinătate.

În cele două cauze, Curtea a constatat **neîncălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție în ceea ce privește dreptul reclamantilor la respectarea vieții de familie a acestora. Pe de altă parte, Curtea a constatat, în cele două cauze, **încălcarea articolului 8** cu privire la dreptul copiilor la respectarea vieții private a acestora. Curtea a constatat că, fără a ignora faptul că în cele două cauze copiii fuseseră identificați în Statele Unite ca aparținând soților Mennesson sau Labassee, Franța le-a negat totuși această calitate în ordinea sa juridică. Curtea a considerat că această contradicție aducea atingere identității copiilor în cadrul societății franceze. În continuare, Curtea a remarcat că jurisprudența împiedica în totalitate stabilirea unei legături de filiație între copiii născuți în cadrul unei maternități de substituție realizate în general în străinătate și tatăl lor biologic, ceea ce mergea dincolo de marja de apreciere amplă pe care aceasta o recunoștea statelor cu privire la deciziile acestora referitoare la maternitatea de substituție.

A se vedea, de asemenea: **Foulon si Bouvet împotriva Franței**, Hotărârea din 21 iulie 2016; **Laborie împotriva Franței**, Hotărârea din 19 ianuarie 2017.

D. si alții împotriva Belgiei (nr. 29176/13)

8 iulie 2014 (decizia – parțial radiată de pe rol; declarată parțial inadmisibilă)

Prezenta cauză privește refuzul inițial al autorităților belgiene de a autoriza venirea pe teritoriul național al unui copil născut în cadrul unei maternități de substituție în Ucraina, la care au recurs reclamantii, un cuplu de resortisanți belgieni. Părțile interesate invocau în special articolul 3 (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) și articolul 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție.

Având în vedere evoluțiile constatate după introducerea cererii, și anume eliberarea unui permis de liberă trecere pentru copil și venirea acestuia pe teritoriul belgian unde își are reședința alături de reclamantii începând din acel moment, Curtea a considerat această parte din litigiu ca fiind soluționată și a **radiat de pe rol** plângerea în urma refuzului autorităților belgiene de a elibera un document de călătorie pentru copil. De asemenea, Curtea a declarat ca fiind **inadmisibile** aspectele nesoluționate ale cererii. Fără îndoială, refuzul autorităților belgiene, menținut până când reclamantii au furnizat suficiente elemente care să permită stabilirea unei filiații cu copilul, a avut drept rezultat separarea efectivă a copilului de reclamantii și a constituit o ingerință în dreptul la respectarea vieții lor de familie. Totuși, Belgia a acționat în limitele marjei de apreciere de care beneficia în acest domeniu. De asemenea, Curtea a considerat că nimic nu permitea să se concluzioneze că, pe perioada separării efective de reclamantii, copilului i-a fost aplicat un tratament care a încălcat articolul 3 din Convenție.

Mandet împotriva Franței

14 ianuarie 2016

Prezenta cauză privește anularea, la cererea tatălui biologic al unui copil, a recunoașterii paternității obținute de soțul mamei copilului. Reclamantii – mama, soțul său și copilul – s-au plâns de anularea recunoașterii paternității, precum și de anularea legitimării copilului. În special, reclamantii au considerat aceste măsuri disproporționate în raport cu interesul superior al copilului care impunea, în opinia lor, menținerea filiației stabilite de mai mulți ani și a stabilității afective de care copilul beneficia.

Curtea a constatat **neîncălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. Aceasta a stabilit că din motivele care au stat la baza deciziilor instanțelor franceze rezultă că, în cadrul considerentelor acestora, instanțele au acordat importanța cuvenită interesului superior al copilului. Astfel, instanțele au hotărât că, deși

copilul considera că soțul mamei sale era tatăl său, interesul acestuia era înainte de toate să cunoască adevărul despre originile sale. Aceste decizii nu urmăreau să acorde prioritate în mod necuvenit interesului tatălui biologic față de cel al copilului, ci să arate că interesul copilului și al tatălui biologic coincid parțial. În plus, trebuie observat că, prin atribuirea exercitării autorității părintești mamei, deciziile instanțelor juridice franceze nu au împiedicat copilul să trăiască în continuare în sânul familiei Mandet, așa cum își dorește.

L.D. și P.K. împotriva Bulgariei (nr. 7949/11)

8 decembrie 2016¹⁰

Prezenta cauză privește imposibilitatea reclamanților, care au pretins a fi tații biologici ai unor copii născuți în afara căsătoriei, de a contesta recunoașterea paternității asumate de alți doi bărbați și de a stabili propria paternitate.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. Aceasta a considerat în special că dreptul la respectarea vieții private a reclamanților a fost încălcat din cauza imposibilității părților interesate, conform dreptului intern, de a stabilit paternitatea biologică numai pentru motivul că un alt bărbat a recunoscut deja copilul, fără a lua în considerare circumstanțele specifice fiecărei spețe și situația diverșilor protagoniști (copilul, mama, tatăl legitim și presupusul tată biologic).

Plasamentul copiilor

Keegan împotriva Irlandei

26 mai 1994

Reclamantul s-a plâns de plasamentul în vederea adopției al copilului său natural, fără știrea sa, și că dreptul irlandez nu îi oferea nici măcar dreptul revocabil de a fi numit tutore. Acesta susținea, de asemenea, că nu a avut acces la o instanță în ceea ce privește procedura în fața consiliului pentru adopție.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. Aceasta a observat că problema esențială în speță consta în faptul că legislația irlandeză autoriza plasamentul copilului în vederea adopției la puțin timp de la naștere fără știrea și fără consimțământul tatălui său. Această stare de fapt nu numai că a afectat buna dezvoltare a legăturilor reclamantului cu fiica sa, ci a și lansat un proces care risca să devină ireversibil, dezavantajând astfel în mod considerabil reclamantul în lupta sa cu candidații la adopție pentru încredințarea copilului. Având în vedere că guvernul irlandez nu a invocat niciun motiv privind bunăstarea fiicei reclamantului care să justifice o derogare de la principiile care reglementează respectarea legăturilor de familie, prin urmare, ingerința în dreptul reclamantului la respectarea vieții sale de familie nu este necesară într-o societate democratică.

Curtea a constatat, de asemenea, **încălcarea articolului 6 alineatul (1)** (dreptul la un proces echitabil) din Convenție. Într-adevăr, legislația irlandeză nu i-a oferit reclamantului dreptul de a contesta decizia de instituire a plasamentului copilului în vederea adopției în fața consiliului pentru adopție sau în fața instanțelor și nici calitatea de a interveni în procedura de adopție în general. Singurul mijloc de care a dispus pentru a împiedica adopția fiicei sale a constat în introducerea unei acțiuni de instituire a tutelei și de încredințare a copilului. Însă, în momentul în care această procedură s-a încheiat, balanța s-a înclinat inevitabil în favoarea candidaților la adopție, urmărindu-se bunăstarea copilului.

¹⁰. Această hotărâre va deveni definitivă în condițiile prevăzute la articolul 44 alineatul (2) din [Convenție](#).

T.P. si K.M. împotriva Regatului Unit (nr. 28945/95)

10 mai 2001 (Marea Cameră)

Prezenta cauză privește luarea în îngrijire de către autoritățile locale a unui copil în vârstă de patru ani. Copilul a declarat că fusese victima unor abuzuri sexuale, iar mama sa a fost considerată incapabilă să îl protejeze. Mama și fiica au pretins că nu au avut acces la o instanță și nici la un remediu efectiv pentru a denunța lipsa justificării acestei luări în îngrijire care le-a despărțit.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, având în vedere că mama a fost privată de o participare corespunzătoare la procesul decizional referitor la luarea în îngrijire a fiicei sale. Curtea a constatat, pe de altă parte, **neîncălcarea articolului 6** (dreptul la un proces echitabil) din Convenție, având în vedere că reclamantele nu fuseseră private de dreptul de a obține o decizie privind temeinicia acțiunii lor în răspundere civilă pentru neglijență împotriva autorității locale. În sfârșit, Curtea a constatat **încălcarea articolului 13** (dreptul la un remediu efectiv) din Convenție, având în vedere că reclamantele nu au avut posibilitatea nici să obțină o decizie privind afirmațiile lor de încălcare a dreptului lor la respectarea vieții de familie, nici să obțină o hotărâre executorie care să le acorde despăgubiri pentru prejudiciul suferit.

Kutzner împotriva Germaniei

26 februarie 2002

Reclamanții, un cuplu căsătorit, susțin că retragerea autorității lor părintești asupra fiicelor lor și plasamentul acestora din urmă în familii substitutive, în special pe motiv că nu aveau capacitățile intelectuale necesare pentru a-și crește copiii, a încălcat dreptul lor la respectarea vieții de familie.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, considerând că, deși motivele invocate de autoritățile și instanțele naționale erau relevante, nu erau suficiente pentru a justifica această gravă ingerință în viața de familie a reclamanților.

K.A. împotriva Finlandei (nr. 27751/95)

14 aprilie 2003

Reclamantul (suspectat, împreună cu soția sa, de incest și violențe de natură sexuală asupra copiilor lor) s-a plâns de luarea copiilor în îngrijire de către serviciile sociale, de procesul decizional în acest scop, precum și de punerea în aplicare a măsurilor de plasament.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, ca urmare a neluării unor măsuri suficiente care să reunească familia reclamantului. Pe de altă parte, Curtea a constatat **neîncălcarea articolului 8** din Convenție în ceea ce privește luarea în îngrijire a copiilor și participarea reclamantului la procesul decizional.

Wallová si Walla împotriva Republicii Cehe

26 octombrie 2006

Reclamanții s-au plâns că au fost despărțiți de cei cinci copii ai lor, plasați în instituții publice, din cauza dificultăților cu care se confruntau în găsirea unei locuințe adecvate pentru o familie numeroasă. Aceștia denunțau, de asemenea, lipsa de asistență din partea autorităților cehe.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. Aceasta a considerat că luarea în îngrijire a copiilor reclamanților a fost hotărâtă pentru singurul și unicul motiv că familia numeroasă avea la acel moment o locuință neadecvată. Însă legislația privind asistența socială oferea autorităților naționale de protecție socială mijloacele de a supraveghea condițiile de viață și de igienă în care trăiau reclamanții și de a le oferi consultanță cu privire la demersurile pe care trebuiau să le întreprindă pentru a-și putea îmbunătăți situația și pentru a găsi o soluție la problemele legate de locuință. Separarea totală a familiei pentru unicul motiv al lipsei materiale a fost o măsură prea radicală.

Kearns împotriva Franței

10 ianuarie 2008

Prezenta cauză privește cererea, depusă după expirarea termenului legal prevăzut în acest scop, de înapoiere a unui copil rezultat dintr-o naștere anonimă. Căsătorită și rezidentă în Irlanda, reclamanta a născut o fetiță în 2002, în Franța, în urma unei relații extraconjugale. Aceasta a reclamat în special de termenul scurt de două luni pe care l-a avut la dispoziție pentru a obține copilul. Reclamanta s-a plâns, de asemenea, că autoritățile franceze nu au luat toate măsurile pentru ca ea să înțeleagă exact efectele acțiunilor sale, subliniind că nu a beneficiat de o asistență lingvistică suficientă pentru a putea înțelege toate modalitățile și termenele.

Curtea a constatat **neîncălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. În ceea ce privește termenul de retragere, aceasta a considerat că termenul prevăzut de legislația franceză viza un echilibru și o proporționalitate suficiente între interesele prezente în cauză. Deși termenul de două luni ar putea părea scurt, era totuși suficient pentru ca mama biologică să aibă timp să se gândească și să reconsidere alegerea de abandonare a copilului. În plus, reclamanta avea 36 de ani la vremea respectivă, era însoțită de mama sa și avusese întrevederi îndelungate cu serviciile sociale. Pe de altă parte, Curtea a considerat că autoritățile franceze au furnizat reclamantei informații suficiente și detaliate, oferindu-i o asistență lingvistică neprevăzută de legislația în vigoare și asigurându-se că aceasta este informată cât mai mult posibil cu privire la consecințele alegerii sale. În consecință, au fost luate toate măsurile pentru ca reclamanta să înțeleagă exact efectele acțiunilor sale, iar statul francez nu a încălcat, în ceea ce o privește, obligațiile pozitive care îi revin în temeiul articolului 8 din Convenție.

R.K. și A.K. împotriva Regatului Unit (nr. 38000/05)

30 septembrie 2008

Fiica reclamantilor, născută în iulie 1998, a fost internată în spital, în septembrie 1998, cu o fractură de femur. Medicii au ajuns la concluzia că fractura nu era accidentală, prin urmare copilul a fost plasat în grija mătușii sale. Ca urmare a unei alte fracturi, copilul a fost diagnosticat cu osteogeneză incompletă („boala oaselor de sticlă”). Aceasta a fost încredințată din nou părinților în aprilie 1999. Reclamantii s-au plâns că fiica lor a fost supusă unei plasări temporare din cauza unei erori de diagnostic.

Curtea a constatat **neîncălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, considerând că autoritățile interne au avut motive relevante și suficiente pentru a lua măsurile de protecție și că, având în vedere circumstanțele, acestea au fost proporționale scopului de a proteja copilul. Pe de altă parte, Curtea a constatat **încălcarea articolului 13** (dreptul la un remediu efectiv) din Convenție, considerând că reclamantii ar fi trebuit să dispună de o cale care să le permită să invoce faptul că modul în care a procedat autoritatea locală a cauzat prejudiciul suferit și să solicite o despăgubire – recurs inexistent la momentul faptelor.

Saviny împotriva Ucrainei

18 decembrie 2008

Prezenta cauză privește luarea în grijă de către autoritatea publică a copiilor de la părinții lor, ambii nevăzători încă din copilărie, pe motivul că aceștia din urmă nu le asigurau îngrijirea și o locuință adecvate. Autoritățile naționale și-au bazat decizia pe concluzia că lipsa de mijloace financiare și de calități personale ale părților interesate puneau în pericol viața, sănătatea și educația morală ale copiilor acestora.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, punând la îndoială caracterul adecvat al elementelor pe care autoritățile s-au bazat când au ajuns la concluzia conform căreia condițiile în care trăiau copiii le-a pus în pericol viața și sănătatea. De asemenea, autoritățile judiciare s-au limitat la examinarea dificultăților care ar fi putut fi depășite prin asistență financiară și socială specifică și prin consultanță eficientă și, aparent, nu și-au pus problema efectiv în ce măsură incapacitatea iremediabilă a reclamantilor de a asigura îngrijirea copiilor a fost

la originea problemelor legate de educația copiilor acestora.

Y.C. împotriva Regatului Unit (nr. 4547/10)

13 martie 2012

Prezenta cauză privește procedura de instituire a plasamentului fiului reclamantei, născut în 2001, în urma căreia a fost emisă o hotărâre de autorizare a plasamentului copilului în vederea adopției. Decizia se întemeia pe existența anumitor semne de întrebare în ceea ce privea relația dintre reclamantă și tatăl copilului. Reclamanta s-a plâns, în special, de refuzul instanțelor naționale de a dispune efectuarea unei expertize în vederea evaluării capacității sale de a se ocupa singură de fiul ei.

Curtea a constatat **neîncălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, considerând că hotărârea de instituire a plasamentului copilului nu a depășit marja de apreciere a statului, iar motivele prezentate pentru a o justifica erau relevante și suficiente. În plus, reclamanta a avut numeroase ocazii să își expună argumentele și a fost implicată pe deplin în procesul decizional. În special, Curtea a observat că instanțele naționale au avut în vedere interesul superior al copilului, astfel cum prevede articolul 8, au ținut seama de diverșii factori relevanți și s-au bazat în mare măsură pe rapoartele și depozițiile orale ale asistenților sociali, ale tutorei și ale psihologului, care identificaseră cu toții probleme.

K.A.B. împotriva Spaniei (nr. 59819/08)

10 aprilie 2012

Cauza privește adoptarea – în ciuda opoziției tatălui său –, a unui copil născut în afara căsătoriei și declarat în situație de abandon, după expulzarea mamei sale. Reclamantul s-a plâns în special că a fost privat de orice contact cu fiul său, precum și de faptul că nici el, nici mama copilului nu au fost informați cu privire la propunerea de adopție. Acesta s-a plâns, de asemenea, cu privire la pasivitatea autorității față de expulzarea mamei copilului și încercările sale de a demonstra paternitatea.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. În special, aceasta a considerat că trecerea timpului, ca o consecință a pasivității autorităților, expulzarea mamei copilului fără a fi luate măsurile de precauție necesare, neacordarea de sprijin și de asistență reclamantului în primul rând atunci când se afla într-o situație socială și financiară precară, precum și lipsa unui echilibru al hotărârilor luate de instanțele interne cu privire la angajarea răspunderii reclamantului pentru situația de abandon a minorului și concluzia potrivit căreia reclamantul ar fi fost lipsit de interes față de fiul său au contribuit în mod decisiv la absența oricărei posibilități de reunire familială a reclamantului și fiului său. Prin urmare, autoritățile naționale nu au respectat obligația de celeritate specifică acestui tip de cauze și nu au depus eforturi adecvate și suficiente pentru a respecta dreptul reclamantului de a se reuni cu fiul său.

Pontes împotriva Portugaliei

10 aprilie 2012

Reclamanții au invocat încălcarea dreptului la respectarea vieții lor de familie având în vedere că deciziile luate au avut ca rezultat îndepărtarea părinților de unul dintre copiii acestora și, ulterior, pronunțarea decăderii lor din exercițiul autorității părintești și adoptarea copilului în cauză.

Curtea a constatat **o dublă încălcare a articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, considerând că autoritățile nu au luat măsuri care să le permită reclamanților să beneficieze de un contact regulat cu fiul lor și că decizia de a da copilul spre adopție nu se baza pe motive relevante și suficiente.

A.K. si L. împotriva Croatiei (nr. 37956/11)

8 ianuarie 2013

Prezenta cauză privește retragerea autorității părintești a unei mame care suferea de un handicap mintal ușor. Fiul său a fost propus spre adopție fără știrea sa, fără consimțământul și fără participarea sa la procedura de adopție.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. Aceasta a considerat că, prin neinformarea reclamantei cu privire la procedura de adopție, autoritățile naționale au privat-o de posibilitatea de a solicita restabilirea autorității părintești înainte de ruperea definitivă a legăturilor cu fiul său prin adopția acestuia din urmă.

B. (nr. 2) împotriva României (nr. 1285/03)

19 februarie 2013

Prezenta cauză privește internarea într-un spital de psihiatrie a unei mame și plasamentul într-un centru de primire a celor doi copii minori ai săi ca urmare a acestei decizii.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, în ceea ce privește internările reclamantei, precum și plasamentul copiilor săi minori. În special, aceasta a subliniat că în România au existat mai multe precedente privind internarea abuzivă a persoanelor afectate de tulburări psihice, în ciuda unei evoluții legislative recente favorabile drepturilor pacienților. Curtea a constatat că din istoricul internărilor reclamantei rezultă că autoritățile nu a respectat cum se cuvine procedura în vigoare. Lipsa unei protecții speciale, în special prin desemnarea unui avocat ales din oficiu sau prin numirea unui curator, a privat astfel reclamanta de dreptul de a participa la procesul decizional privind plasamentul copiilor săi într-un centru de primire.

R.M.S împotriva Spaniei (nr. 28775/12)

18 iunie 2013

Prezenta cauză privește plasamentul într-o familie substitutivă a unui copil, decizie luată din cauza condițiilor de sărăcie în care trăia mama la momentul respectiv, fără a ține cont de evoluția sa ulterioară. Reclamanta s-a plâns în principal de faptul că a fost privată de orice contact cu fiica sa și a fost separată nedrept de aceasta.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (Dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, considerând că autoritățile nu au depus eforturi adecvate și suficiente pentru a respecta dreptul reclamantei de a trăi cu copilul său, încălcând astfel dreptul său la respectarea vieții private și de familie.

Zhou împotriva Italiei

21 ianuarie 2014

În octombrie 2004, reclamanta, o resortisantă chineză, a fost plasată într-o structură publică împreună cu fiul său în vârstă de o lună. În acord cu serviciile sociale, fiul său era plasat pe timp de zi într-o familie substitutivă. Însă trei luni mai târziu, aceasta din urmă nu a mai fost dispusă să ia în îngrijire copilul. Reclamanta a decis să își lase fiul în grija unui cuplu de vecini, în timp ce aceasta lucra. Serviciile sociale, nefiind de acord cu privire la alegerea cuplului, au semnalat situația reclamantei procurorului Republicii de pe lângă Tribunalul pentru copii, care a solicitat, în decembrie 2007, deschiderea unei proceduri de adopție a copilului, mama nefiind, în opinia acestuia, în măsură să se ocupe de copil. Reclamanta s-a plâns în special de plasamentul copilului ei într-o familie substitutivă în regim de adopție.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, considerând că autoritățile italiene și-au încălcat obligațiile înainte de a prevedea soluția unei rupturi a legăturii familiale și nu au depus eforturi corespunzătoare și suficiente pentru a respecta dreptul reclamantei de a trăi împreună cu copilul ei. Astfel, necesitatea primordială de a menține, pe cât posibil, legătura familială între reclamantă, aflată într-o situație vulnerabilă, și fiul său nu a fost luată în considerare cum se cuvine. Autoritățile judiciare s-au limitat la examinarea dificultăților

care ar fi putut fi depășite prin asistență socială specifică. Reclamanta nu a avut nicio șansă de a-și reinnoi legăturile cu fiul său: de fapt, specialiștii nu au examinat posibilitățile efective de a îmbunătăți capacitatea reclamantei de a se ocupa de copilul său, având în vedere și starea sa de sănătate. În plus, guvernul italian nu a furnizat nicio explicație convingătoare care să justifice eliminarea unei legături de filiație maternă între reclamantă și fiul său.

A se vedea, de asemenea: **[Akinnibosun împotriva Italiei](#)**, Hotărârea din 16 iulie 2015 (privind luarea în grijă de către serviciile sociale a fiicei reclamantului, un resortisant nigerian și adoptarea ulterioară a acesteia de către o familie substitutivă).

I.S. împotriva Germaniei (nr. 31021/08)

5 iunie 2014

În prezenta cauză, reclamanta s-a plâns că nu a putut lua legătura în mod constant cu copiii a căror mamă biologică era și care fuseseră adoptați de un alt cuplu și că nu a primit informații cu privire la copii. Aceasta a considerat că deciziile instanțelor germane privind legătura cu copiii săi și informațiile despre aceștia îi încălcau drepturile prevăzute în special în articolul 8 (dreptul la respectarea vieții sale private și de familie) din Convenție. Reclamanta a afirmat că i-a fost promisă o adopție „semi-deschisă” care îi dădea dreptul de a lua legătura cu copiii săi și de a primi informații despre ei, însă această promisiune nu a fost respectată.

Curtea a constatat **neîncălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, considerând că, prin consimțirea adopției, reclamanta a renunțat în cunoștință de cauză la toate drepturile sale asupra copiilor. Demersul privind dreptul său de a primi în mod constant informații despre copii nu a constat decât într-o simplă declarație de intenție a părinților adoptivi. Prin urmare, era proporțională decizia instanțelor germane care au acordat prioritate interesului copiilor de a se dezvolta în sânul familiei adoptive, fără a fi perturbați de dreptul mamei la respectarea vieții sale private.

T. împotriva Republicii Cehe (nr. 19315/11)

17 iulie 2014

Prezenta cauză privește cererea unui tată de a obține dreptul de vizitare, precum și încredințarea fiicei sale care fusese plasată într-o familie substitutivă. Instanțele cehe au considerat că personalitatea reclamantului constituia un obstacol serios și insurmontabil în calea obținerii încredințării fiicei sale. Partea interesată a afirmat că decizia de plasament a fiicei sale și nerespectarea de către stat a obligației de a contribui la menținerea legăturilor de familie între aceștia au avut drept rezultat încălcarea dreptului lor la respectarea vieții de familie.

Curtea a constatat **neîncălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție în ceea ce privește plasamentul copilului. În schimb, aceasta a constatat **încălcarea articolului 8** ca urmare a nerespectării din partea Republicii Cehe a obligației sale de a contribui la menținerea legăturilor de familie între reclamant și fiica sa.

Soares de Melo împotriva Portugaliei

16 februarie 2016

Prezenta cauză privește o decizie de plasament a șapte dintre copiii reclamantei într-o instituție în vederea adopției, precum și executarea acestei decizii cu privire la șase dintre aceștia. Reclamanta s-a plâns de aplicarea deciziei și de interdicția privind accesul la copiii săi ca urmare a hotărârii instanței în cauzele familiale. În această privință, reclamanta s-a plâns că a introdus, în zadar, diverse cereri și recursuri și a criticat, de asemenea, faptul că instanțele și-au întemeiat decizia pe faptul că aceasta nu și-a îndeplinit angajamentul în vederea unui planificării familiale.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. Aceasta a stabilit în special că măsurile luate de instanțele portugheze în ceea ce privește plasamentul copiilor reclamantei în vederea adopției

acestora nu au păstrat un echilibru just între interesele existente, în măsura în care partea interesată fusese privată de drepturile părintești și de orice contact cu copiii săi. Refuzul său de a se supune sterilizării prin ligatura trompelor uterine a stat la baza acestei decizii, iar reclamanta nici nu a fost implicată efectiv în procesul decizional. Prin urmare, Curtea a considerat că această decizie nu era relevantă în raport cu scopul legitim urmărit și nu era necesară într-o societate democratică, având în vedere lipsa violenței, existența unor legături afective puternice și eșecul serviciilor sociale de a rezolva dificultățile materiale ale reclamantei, mamă a unei familii numeroase care își exercita aproape singură rolul părintesc. De asemenea, Curtea a considerat că autoritățile ar trebui să reexamineze situația reclamantei, cu scopul de a lua măsurile adecvate în interesul superior al copiilor, și a decis că măsurile provizorii indicate guvernului portughez conform articolului 39 (măsuri provizorii¹¹) din regulamentul Curții rămâneau în vigoare până când hotărârea devine definitivă.

Paradiso si Campanelli împotriva Italiei

24 ianuarie 2017 (Marea Cameră)

Cauza privește luarea în grijă de către serviciile sociale italiene a unui copil de nouă luni născut în Rusia, ca urmare a unui contract de maternitate de substituție încheiat între o femeie din Rusia și un cuplu de italieni, reclamantii, cu privire la care s-a stabilit ulterior că nu aveau nicio legătură biologică cu copilul. Reclamantii s-au plâns în special de îndepărtarea de copil, la care s-a adăugat refuzul recunoașterii, prin transcrierea certificatului său de naștere în registrele stării civile italiene, a filiației stabilite în străinătate.

Marea Cameră a statuat, cu unsprezece voturi contra șase, că **nu a fost încălcat articolul 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție în această cauză. Având în vedere absența oricărei legături biologice între copil și reclamantii, scurta durată a relației cu copilul și situația juridică precară a legăturilor dintre aceștia și în ciuda existenței unui plan de a deveni părinți și a calității legăturilor afective, Marea Cameră a constatat absența vieții de familie dintre reclamantii și copil. Totuși, aceasta a considerat că măsurile litigioase intrau sub incidența vieții private a reclamantilor. Pe de altă parte, Curtea a considerat că măsurile litigioase aveau drept scop legitim apărarea ordinii și protecția drepturilor și libertăților aproapelui. Cu privire la acest ultim aspect, Curtea a considerat legitimă dorința autorităților italiene de a reafirma competența exclusivă a statului de a recunoaște o legătură de filiație – acest lucru numai în cazul unei legături biologice sau al unei adopții legale – în vederea protejării copiilor. Marea Cameră a admis, de asemenea, că instanțele italiene, după ce în special au ajuns la concluzia că copilul nu ar suferi un prejudiciu grav sau ireparabil ca urmare a separării, au păstrat un echilibru just între diversele interese existente, în limitele marjei de apreciere aflate la dispoziția lor.

Cereri pendinte

Strand Lobben si altii împotriva Norvegiei (nr. 37283/13)

Cerere comunicată guvernului norvegian la 1 decembrie 2015

A.S. împotriva Norvegiei (nr. 60371/15)

Cerere comunicată guvernului norvegian la 1 aprilie 2016

M.L. împotriva Norvegiei (nr. 43701/14)

Cerere comunicată guvernului norvegian la 25 aprilie 2016

Jansen împotriva Norvegiei (nr. 2822/16)

Cerere comunicată guvernului norvegian la 27 aprilie 2016

¹¹. Este vorba despre măsuri adoptate în cadrul desfășurării procedurii în fața Curții, conform articolului 39 din [Regulamentul Curții](#), fie la cererea unei părți sau a unei alte persoane interesate, fie din oficiu, în interesul părților sau al bunei desfășurări a procedurii. A se vedea, de asemenea, fișa tematică privind [„Măsurile provizorii”](#).

Mohamed Hasan împotriva Norvegiei (nr. 27496/15)

Cerere comunicată guvernului norvegian la 4 mai 2016

Pedersen și alții împotriva Norvegiei (nr. 39710/15)

Cerere comunicată guvernului norvegian la 22 august 2016

Abdi Ibrahim împotriva Norvegiei (nr. 15379/16)

Cerere comunicată guvernului norvegian la 20 septembrie 2016

Hernehult împotriva Norvegiei (nr. 14652/16)

Cerere comunicată guvernului norvegian la 13 octombrie 2016

Aceste opt cereri vizează procedurile de plasament a copiilor reclamanților.

Curtea a comunicat cererile guvernului norvegian și a adresat întrebări părților în special din perspectiva articolului 8 (dreptul la respectarea vieții de familie) din Convenție.

Wetjen și alții împotriva Germaniei (nr. 68125/14) și Schott și alții împotriva Germaniei (nr. 72204/14)

Cereri comunicate guvernului german la 16 ianuarie 2016

Pingen împotriva Germaniei (nr. 11344/16) și Tlapak împotriva Germaniei (nr. 11308/16)

Cerere comunicată guvernului german la 16 martie 2016

Aceste patru cereri privesc membrii grupului religios al „Celor 12 triburi” (*Zwölf Stämme*) care trăiesc în comunități în Bavaria. În 2012, presa a raportat că anumiți membri ai acestei mișcări își pedepseau copiii prin biciuire. În baza acestor reportaje, a unor declarații ale unor vechi membri și a unei benzi video înregistrate de un jurnalist de televiziune cu ajutorul unei camere ascunse în interiorul unei comunități și care demonstrează acest tip de practică, copiii din aceste comunități au fost plasați în centre de primire în septembrie 2013, iar instanțele germane au retras anumitor reclamanți drepturile părintești.

Curtea a comunicat cererile guvernului german și a adresat întrebări părților în special din perspectiva articolului 8 (dreptul la respectarea vieții de familie) din Convenție.

Nașterea sub anonim

Odièvre împotriva Franței

13 februarie 2003 (Marea Cameră)

Reclamanta a fost abandonată la naștere, fiind lăsată în grija serviciilor de asistență publică de către mama sa care a solicitat secretul identității sale față de copil. Ulterior, reclamanta a fost înregistrată în calitate de copil aflat în grija statului, înainte de a fi adoptată cu efecte depline. Aceasta și-a manifestat dorința de a cunoaște identitatea părinților biologici și a fraților săi. Cererea sa a fost respinsă pe motiv că a fost născută „sub X”, procedură care le permitea mamelor să își păstreze anonimatul. Reclamanta s-a plâns că nu a putut obține informații privind elementele de identificare a familiei sale naturale. Aceasta a criticat prejudiciul grav la care a fost supusă, în măsura în care era privată de posibilitate de a-și rescrie istoria personală. De asemenea, reclamanta a considerat că secretul, astfel cum este instituit în Franța, reprezenta o discriminare bazată pe naștere.

Curtea a observat că nașterea și, în special, circumstanțele în care s-a produs țin de viața privată a copilului și ulterior a adultului, garantată de articolul 8 din Convenție. Aceasta a constatat în speță **neîncălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private) din Convenție, considerând în special că reclamanta a avut acces la informații, altele decât cele de identificare, despre mama sa și familia sa biologică, care îi permiteau să stabilească câteva rădăcini ale originii sale, cu respectarea intereselor părților terțe. Pe de altă parte, o nouă lege adoptată în 2002 a oferit posibilitatea de a ridica regimul de secret al identității și a instituit un organism specific care va facilita cercetarea originilor biologice. Această nouă lege putea permite reclamantei să solicite ca secretul mamei sale

să aibă un caracter reversibil, cu condiția acordului mamei, astfel încât să asigure în mod echitabil concilierea dintre protecția acesteia din urmă și cererea legitimă a reclamantei. Astfel, legislația franceză încerca să atingă un echilibru și o proporționalitate suficientă între interesele în cauză. De asemenea, Curtea a constatat **neîncălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării), **coroborat cu articolul 8** din Convenție, considerând că reclamanta nu a suferit nicio discriminare din cauza calității filiației sale: aceasta avea o legătură de filiație cu părinții săi adoptivi fiind moștenitoarea acestora din urmă și, pe de altă parte, aceasta nu ar putea pretinde, în raport cu mama sa biologică, că se află într-o situație comparabilă cu cea a copiilor care au o filiație stabilită cu aceasta din urmă.

Godelli împotriva Italiei

25 septembrie 2012

Prezenta cauză privește nașterea sub anonim și imposibilitatea unei persoane abandonate de mama sa de a obține informații, altele decât cele de identificare, despre familia sa naturală. Reclamanta s-a plâns de prejudiciul grav pe care l-a suferit prin faptul că nu și-a cunoscut istoria personală, neavând posibilitatea de a descoperi, cu respectarea intereselor părților terțe, nicio rădăcină a originii sale.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private) din Convenție, considerând că nu a fost păstrat un echilibru just între interesele prezente în cauză, deoarece legislația italiană, în cazurile în care mama a decis să își păstreze anonimatul, nu permitea copilului adoptat și nerecunoscut la naștere să solicite fie informații despre originile sale, altele decât cele de identificare, fie dezvăluirea identității mamei biologice, cu consimțământul acesteia din urmă.

Contact pentru presă:
Tel.: +33 (0)3 90 21 42 08